

Punkt 6.

Orientering om Årsberetning om magtanvendelse på handicaprådet

2020-015699

Ældre- og Handicapforvaltningen fremsender til Ældre- og Handicapudvalgets orientering årsberetning om magtanvendelse på handicapområdet i 2019.

Beslutning:

Til orientering.

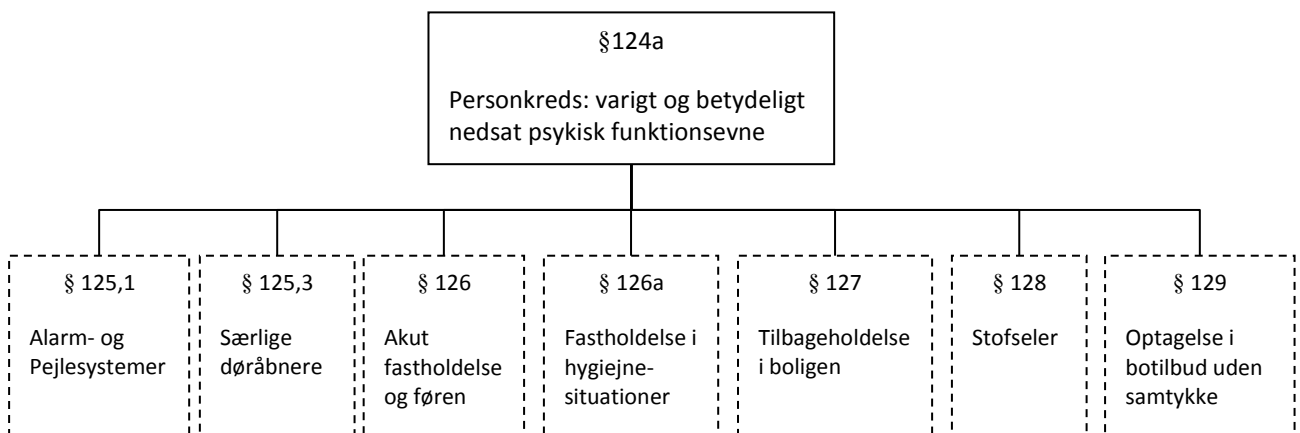

Sagsbeskrivelse

I henhold til § 15 i bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, har kommunalbestyrelsen en forpligtigelse til at følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed, for de borgere kommunen er ansvarlig for. Det er tillige et krav, at dette sker i form af en årsberetning, der forelægges kommunalbestyrelsen.

Lovhjemlen for magtanvendelse findes i Servicelovens kap. 24, §§ 124a -129. Nedenstående figur giver en oversigt over bestemmelserne vedrørende brugen af magt over for voksne på handicapområdet.

Oversigt over magtanvendelsesbestemmelser gældende i 2019:

Indberetninger om brug af magt i 2019

I 2019 blev der i alt indberettet 222 tilfælde af magtanvendelse over for voksne på handicapområdet i Aalborg Kommune. Dette er et mindre fald i forhold til 2018, hvor der blev indberettet i alt 243 tilfælde af magtanvendelse. Det kan dog være vanskeligt generelt at sammenligne tallene fra år til år, da antallet af indberetninger det enkelte år vil være følsomt over for ændringer hos individuelle borgere med særlige problematikker.

Ud af det samlede antal magtanvendelser, der er indberettet til Ældre- og Handicapforvaltningen, vedrører i alt 178 af indberetningerne handicappede voksne i forvaltningens egne tilbud og 44 i eksterne tilbud. Af de 178 indberetninger fra forvaltningens egne tilbud, vedrører 80 af indberetningerne borgere fra andre kommuner, for hvem Aalborg Kommune ikke er handlekommune.

Nedenstående tabel viser, hvorledes årets indberetninger fordeler sig på henholdsvis akut magtanvendelse, forhåndsgodkendt magtanvendelse og forhåndsgodkendt magtflytning. Til sammenligning fremgår tal for 2018 af parentes.

Tabel 1: Antal indberetninger for voksne handicappede, fordelt på type og placering

Placeringstype	Akut magtanvendelse	Forhåndsgodkendt magtanvendelse	Forhåndsgodkendt magtflytning	Total
Borgere med ophold på forvaltningens egne tilbud	150 (148)	26 (41)*	2 (2)	178 (191)

<i>Heraf med anden handlekommune end Aalborg</i>	80 (81)	0 (0)	0 (0)	80 (81)
Borgere med ophold på eksterne tilbud	44 (52)	0 (0)	0 (0)	44 (52)
Total	194 (200)	26(41)	2 (2)	222 (243)

* Det relative store fald fra 2018 til 2019 i antallet af forhåndsgodkendte magtanvendelser skyldes, at der i 2018 var særlige udfordringer i forbindelse med hygiejne på en konkret hjerneskadet borger, hvilket personalet i 2019 har løst via en pædagogisk indsats samt hjælpemiddel, således at magt ikke længere er nødvendigt.

Typen af magtanvendelse anvendt i 2019

Nedenstående tabel viser antal indberettede magtanvendelser for Aalborg Kommunes borgere (i både egne og eksterne tilbud), fordelt på type. Tallene i parentes er for 2018.

Tabel 2: Antal indberetninger for voksne handicappede, fordelt på type

Type	Antal
§ 125, alarm og pejle	2 (0)
§ 126, fastholdelse og føren	81 (86)
§ 126a, hygiejne	21 (41)*
§ 127, tilbagehold i bolig	0 (0)
§ 128, stofsele	1 (2)
§ 129, flytning uden samtykke	2 (2)
Uden for Serviceloven, herunder nødret/nødværge	19 (31)
Total	126 (162)

*Se note til tabel 1.

Særligt om akutte magtanvendelser på handicapområdet

Af de i alt 150 indberetninger af akutte magtanvendelser i forvaltningens egne tilbud omhandler 133 tilfælde akut magtanvendelse efter Servicelovens § 126 (fastholdelse og føren), mens 10 tilfælde af de indberettede magtanvendelser vedrører Servicelovens øvrige bestemmelser og 7 tilfælde er uden for servicelovens regler om magtanvendelse (bl.a. nødværge/nødret).

Det er de enkelte medarbejdere på handicapområdets tilbud, der i en konkret situation træffer afgørelse om akut magtanvendelse. Da der er tale om en akut opstået situation, kan der ikke gives forhåndsgodkendelse.

Disse indberetninger om akut magtanvendelse på Handicapafdelingens tilbud fordeler sig på fagcentrene som vist i tabel 3. Til sammenligning fremgår tal for 2018 af parentes.

Tabel 3: Akutte magtanvendelser i Handicapafdelingens tilbud (inkl. borgere med anden handlekommune)

Fagcenter	§ 126, akut fastholdelse og føren	Øvrige ikke forhåndsgodkendte magtanvendelser (125, 126a, 127, 128)	Andre magtanvendelser uden for Servicelovens bestemmelser om magt, herunder nødret/nødværge	Total
Fagcenter for Autisme og ADHD	70 (71)	4 (0)	3 (1)	77 (72)
Fagcenter for erhvervet hjerneskade og fysisk handicappede	5 (4)	2 (15)*	1 (1)	8 (20)
Fagcenter for Socialpsykiatri	5 (3)	0 (0)	1 (0)	6 (3)
Fagcenter for Særlige tilbud	35 (32)	2 (2)	0 (0)	37 (34)
Fagcenter for Livskraft (Udviklingshæmmede og Døve)	18 (15)	2 (2)	2 (2)	22 (19)
Total	133 (125)	10 (19)	7 (4)	150 (148)

*Det markante fald af tilfælde af ikke forhåndsgodkendt magt skyldes, at der i 2018 var en særlig problematik vedrørende bleskift på en konkret borger, hvor mulighederne for udstedelse af forhåndsgodkendelse efter den gældende lovgivning var udtømte. Den gældende lovgivning i 2019 gav mulighed for maksimalt to forhåndsgodkendelser til magtanvendelse i hygiejnesituation af hver 3 måneders varighed.

Det ses af tabellen, at Fagcenter for Autisme og ADHD samlet set står for 51% af indberetningerne vedrørende forvaltningens egne tilbud i 2019. Forklaringen herpå er, at en meget stor andel af borgerne i dette fagcenter har en væsentligt nedsat psykisk funktionsevne, der kan medføre en meget fysisk udad-reagerende adfærd. Til sammenligning stod Fagcenter for Autisme og ADHD for i alt 49% af indberetningerne vedrørende forvaltningens egne tilbud i 2018.

Der kan konstateres, at fordelingen af de udførte magtanvendelse i 2019 ikke afviger væsentligt fra 2018.

Indberetninger om forhåndsgodkendte magtanvendelser i 2019.

Det er borgers sagsbehandler i Myndighedsafdelingen/handlekommunen, der træffer afgørelse om en eventuel forhåndsgodkendelse til brug af magt. Forhåndsgodkendte magtanvendelser skal indberettes på særligt skema første gang forhåndsgodkendelse tages i brug og efterfølgende kun i tilfælde, hvor borgeren modsætter sig den pågældende foranstaltning, og den derfor gennemtvinges med magt (fx fastholdelse ved bleskift mod borgerens protester). Således vil der oftest ske flere indberetninger på én

forhåndsgodkendelse, særligt i forbindelse med forhåndsgodkendelse til brug af magt i hygiejnesituationer. Det kan ligeledes forekomme, at en forhåndsgodkendelse aldrig tages i brug, idet personalet lykkedes med at motivere borgeren til at medvirke frivilligt, hvorfor magt således undgås.

Aalborg Kommune har i 2019 samlet set givet 7 forhåndsgodkendelser til brug af magt. Til sammenligning blev der i 2018 givet i alt 5 forhåndsgodkendelser til brug af magt.

Der er indberettet i alt 45 tilfælde af magtanvendelser i forbindelse med de 7 eksisterende forhåndsgodkendelser til brug af magt.

Nedenstående tabel viser, hvorledes indberetningerne om forhåndsgodkendt magtanvendelse fordeler sig i forhold til typen af magtanvendelse, antal indberetninger og antal forhåndsgodkendelser. Tallene for 2018 fremgår af parentes.

Tabel 4: Indberetninger om forhåndsgodkendte magtanvendelser

Paragrafområde	Antal indberetninger	Antal forhåndsgodkendelser
§ 125, personlig alarm og pejlesystem	2 (0)	2 (0)
§ 126a, fastholdelse i hygiejnesituationer	20 (41)	1 (1)
§ 127, tilbageholdelse i boligen	0 (0)	0 (0)
§ 128, brug af stofsele/blødt bælte for at forhindre fald	2* (2)	2 (2)
§ 129, flytning uden samtykke	2 (2)	2 (2)
Total	26 (45)	7 (5)

(*Der er givet i alt to forhåndsgodkendelser til brug af stofsele/blødt bælte i 2019. Af tabel 2 fremgår det imidlertid, at det alene er indkommet en enkelt indberetning vedrørende brug af stofsele/blødt bælte. Dette skyldes, at der i 2019 er bevilget forhåndsgodkendelse til brug af stofsele/blødt bælte til en borger, hvor det dog efterfølgende viste sig, at der ikke blev behov for anvendelse af stofsele/blødt bælte).

Antal borgere

Det samlede antal indberetninger om brug af magt i 2019 vedrører i alt 57 borgere. Det er et lille fald set i forhold til året før, hvor i alt 61 borgere var udsat for magtanvendelse.

Indsats på magtområdet

Der er generelt stort fokus på, at man altid skal forsøge at opnå borgers frivillige medvirken til den nødvendige foranstaltning, inden der gribes til anvendelse af magt, ligesom der er fokus på, at magtanvendelse altid skal ske så skånsomt og kortvarigt som muligt.

I starten af 2019 blev der afviklet undervisning i magtanvendelse i alle fagcentre på handicapområdet. I efteråret 2019 har magtanvendelsesområdet været genstand for særlig fokus, idet Aalborg Kommunes interne instrukser om magtanvendelse har været genstand for en gennemgribende revision med henblik på at forberede ikrafttrædelse af de nye regler på magtanvendelsesområdet. De nye regler trådte i kraft den 1. januar 2020. Idet den nye lovgivning på området indeholdt væsentlige ændringer, valgte Aalborg Kommune at udskyde den sædvanlige undervisning, som skulle have fundet sted i efteråret 2019. Denne

undervisning af medarbejdere i fagcentre på handicapområdet er således gennemført i januar, februar og marts 2020.

De nye interne instrukser om magtanvendelse er tilgængelige på internettet på adressen <http://instrukser.aalborg.dk>.

Tidsplan

FL	16.06.2020
Udvalg	24.06.2020
Forvaltnings-Med	10.08.2020
Seniorråd	20.08.2020
Handicapråd	27.08.2020